

Statsminister Gro Harlem Brundtland

Pressebriefing på Kvinneuniversitetet i Løten,
tirsdag 5. mars kl. 16.30

Nytt viktig ledd i Regjeringens barnpolitiske offensiv:

LETTERE Å STARTE FAMILIEBARNEHAGER

Som et ledd i Regjeringens store barnpolitiske offensiv, går det i disse dager ut et rundskriv fra Barne- og familiedepartementet der vi letter adgangen til å starte opp familiebarnehager.

Dette er spørsmål som var i arbeid under vår forrige Regjering og som nå raskt ble tatt opp igjen og dermed kunne finne sin løsning. I tiden i opposisjon måtte vi følge nøye med for å hindre at mer fleksible løsninger ble forhindret. Det Regjeringen nå gjør, er å åpne for enklere barnehagemodeller som et ledd i en totalplan for et helhetlig omsorgstilbud for barn mellom 0 og 10 år.

Familiebarnehager er en barnehageform der en assistent tar imot barna i et hjem, under tilsyn og rettleiding av en førskolelærer. Tidligere var dette begrenset til bare å gjelde i assistentens eget hjem. Nå åpnes det permanent adgang til også å kunne lage slike familiebarnehager i barnas hjem, eller dersom det er vanskelig å finne et egnet hjem, i et leid lokale.

I praksis betyr dette at to eller flere barnefamilier kan slå seg sammen og lage barnehage i ett av hjemmene. Eller de kan leie et egnet lokale og ansette en barnehageassistent til å drive familiebarnehagen der. Betingelsen for kommunal god-

kjenning er at familiebarnehagen er tilknyttet en førskolelærer, for eksempel i en kommunal barnehage, og at denne har tilsyn med familiebarnehagen. Det tillates maksimalt 5 barn pr. familiebarnehage. I tillegg åpnes det nå for såkalt doble hjem, med to assistenter og to barnegrupper i ett hjem.

Vår samlede plan, som bygger på et vedtak på Arbeiderpartiets landsmøte i november ifjor, inneholder en rekke elementer:

1. Lønnet foreldrepermisjon utvides til ett år (barn 0 - 1 år).
2. Alle barn mellom 1-6 år sikres plass i barnehage eller annet tilrettelagt tilbud.
3. Alle 6-åringer sikres et heldagstilbud i skolen. Undervisningsdelen skal være obligatorisk.
4. Heldagsskoletilbud for alle barn i 1. til 3. klasse bygges ut.
5. Barne- og ungdomsvernet utvikles slik at barns rettigheter styrkes, køene i barnevernet avvikles og kommuner og fylkeskommuner bygger opp et velfungerende barnevern.

Det er tre viktige elementer i dette omsorgstilbudet: Foreldrepermisjon, barnehage og heldagsskole.

Foreldrepermisjonen skal forlenges til ett år etter en modell som gir foreldrene valget mellom 42 ukers permisjon med full lønnskompensasjon eller ett år med 80 prosent lønnskompensasjon. Reformen er beregnet gjennomført innen utgangen av 1993.

Når det gjelder barnehager er Regjeringens mål full dekning innen utgangen av 90-tallet. For å nå dette målet, og for å imøtekomme de ulike behov hos foreldre og barn i forskjellige

livssituasjoner på forskjellige steder i landet, må vi finne mer fleksible barnehagemodeller enn det vi hittil har hatt. Familiebarnehagen er en slik modell.

Regjeringen har satt igang et eget program for "Barnehageutvikling i kommunene". Her er målet å samle gode etablerings- og driftsmodeller for alle typer barnehager.

Regjeringen har i statsbudsjettet for 1991 lagt opp til en barnehageutbygging på 15.000 plasser. For å få til dette har vi tilbudt kommunene stimuleringsstilskudd i form av engangstilskudd. Tilskuddet gis pr. plass, og kommunen eller den som eier barnehagen, det være seg organisasjoner eller andre, får 10.000 kroner pr. heldagsplass, 5.000 kroner pr. plass på 6 timer daglig og 1.875 kr. pr. plass i korttidsbarnehage med 4 timers åpningstid. For å få tilskuddet må man forplikte seg til å drive i 5 år.

Familiebarnehager får 10.000 kroner pr. hjem og må forplikte seg til å drive i to år. Åpne barnehager der gjennomsnittlig antall barn er ca. 20, vil få 30.000 kroner dersom de forplikter seg til å drive i tre år. Ved merinntak i eksisterende barnehager, gis det 7.500 kroner pr. plass.

Driftstilskuddet til barnehager er dessuten endret, slik at staten nå står for 39 prosent av driften, og husbankrammene er utvidet slik at Husbanken inneværende år har fått rammer til å finansiere minst 8.700 barnehageplasser.

Regjeringens mål er å gi 6-åringene et tilbud i skolens regi og innføre senket skolestart så snart som mulig. Vi tar sikte på å legge frem en stortingsmelding i august. Den skal inneholde forslag om og prinsipper for heldagsskole for 7 til 10-åringer, pedagogisk tilbud til 6-åringer i skolens regi og obligatorisk senket skolestart.

Noen ord om heldagsskolen til slutt. Regjeringen har

registrert stor interesse for å starte skolefritidstilbud for barn i småskolealder. Ved utgangen av 1990 var det i over 200 kommuner etablert tilsammen mer enn 15.000 plasser i ulike former for skolefritidsordninger og fritidshjem.

Mer en femti nye kommuner har planer om å komme igang med skolefritidstilbud og tilsammen anslås behovet å være 75.000 plasser.

Regjeringen har nå gått ut med et rundskriv fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet der kommunene får frist til 1. april med å søke statstilskudd for våren 1991 og 15. oktober som frist for høsten 1991. Tilskuddet pr. barn er på 4.500 kroner, og tilsammen er det i statsbudsjettet i år satt av et tilskudd på 90 millioner kroner til skolefritidsordninger. I tillegg er det lagt inn 60 millioner kroner i rammeoverføringene til kommunene.

Samtidig er det lagt inn ressurser i kommunenes sektortilskudd til en styrking av undervisningen med 3 timer pr. uke i skolens 1. til 3. klassesetrinn. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har bestemt at disse timene skal fordeles med 1 time norsk, 1 time matematikk og 1 time naturfag.